

Hotel Icefiordimi, Ilulissani ulloq 12. november 2009-mi nalunaaqutaq 09.00
kommunimeersunik innuttaasunillu ataatsimeeqateqarnermit imaqarniliaq
MISSINGIUT 15.11.09

Najuuttut: Claus Jensen (Ilulissat), Peter Olsen (Ilulissat), Finn Danielsen (Nordeco), Nette Levermann (APNN), Rudolf Fleischer (Uummanaq), Hans Nielsen (Qaarsut), Aksel Blytmann (KNAPK), Anthon Zeeb (Uummanaq), Jens Bagger (APNA), Martin Schiøtz (DINM), Fernando Ugarte (GN), Ove Rosbach (Ilulissat), Sâlerak Johansen (Ilulissat), Hans-Peder B. Christensen (Asiaat), Ole Jerimiassen (Ilulissat), Martin Enghoff (Nordeco, imaqarniliortoq), Augustinus Olsen (Akunnaaq), Lars Olsen (Akunnaaq).

1. Aallaqqaasiineq oqaluuserisassallu

Finn Danielsen (FD) ataatsimiinnermik aallarniivoq oqaluuserisassat
ataatsimiinnermilu naatsorsuu-ti-gi-saasut eqqartorlugit.

2. Maannakkut sumiippugut?

Ippassaq oqallisigineqartunik inerniliineq maannakkullu sumiinnitsinnik killiffik.
Uku isumaqati-giis-sutigineqarput:

- Najukkani alapernaarsuineq pisariaqarpoq iluaqutaasussaallunilu.
- Nunaqarfinnik toqqaaneq piffissami misiliiffiusumi Qaarsuni, Akunnaami Ilulissanilu najukkani alapernaarsuisoqalissaaq. Sumiiffiit taakku pingasut pissutsinik assigiinngitsunik atugaqarfiupput; Qaarsut Uummannap eqqaani nunaqarfiuvoq, Akunnaaq Qeqertarsuup Eqqaani nunaqarfiuvoq, Ilulissat illoqarfimmiit isumalluutitik atuiffiivoq. Akunnaami Ilulissanilu sumiiffiit assigiit isumalluutitik atuiffiusarput. Qaarsut Niaqornarlu imminnut qanittuupput ataatsimut nunaqarfinni aqutsisoqarlutik assigiinnik piniariaaseqarlutik isumatusaarnernerussaarluk misiliiffiusutut isigineqassappata.
- Sumiiffinni pineqartuni piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut inuussutissarsionermullu siunnersortit attaveqarfigineqartassapput.
- Kikkulluunniit soqutiginnittut tamarmik aallaaniartartut, aalisariartartut piniariartartullu peqataasinnaapput.
- Paasissutissat katersorneqartut nunaqarfinn/ illoqarfinni, kommunini Namminersorlutik Oqartussanilu atorneqarsinnaassapput.
- Alapernaarsuinermi aallaavigineqassapput uumasut tamaasa, timmissat, miluumasut miluu-ma-sullu imarmiut immikkut taaneqarput. Piniakkat aalajangersimasut kingusinnerusukkut sammineqartarsinnaassapput tamanna iluarnerussappat.

- Uumasut saniatigut imaani nunamilu sumiiffiit alapernaarsussallugit soqutiginaateqassapput.
- Timmissat tikiuttarnerat aallartarnerallu aammalu uumasut allat alapernaarsorneqarsinnaap-put.
- Sikup qanoq issusia atussaassusialu alapernaarsorneqarsinnaavoq.
- Periaasissat: immersuiffissaq/ angallatit allattaavii, assilisanik uppernarsaatissat sumiiffinnik taamatullu takusanut uppernarsaatissatut, alapernaarsueqatigiittut periaaseqarluni. Taaneqar-portaaq transektimik periaaseqarneq atorineqarsinnaasoq piniartunilli itigartinneqarluni piviusorsioruunngimmat.

3. Alapernaarsuinerup aqqissuunneqarnera

Isumaqatigiissutigineqarpoq nunaqarfimmi aqutsisut piniartut peqatigiiffiat suleqatigalugu alaper-naarsuinermut soqutiginnissinnaasunik katersissasut. Nunaqarfimmi alapernaarsuinermut akisus-saasuussaaq nunaqarfimmi aqutsisunit piniartullu peqatigiiffiannit peqataasut akornannit toqqar-ne-qartoq. Peqatigitillugu nunaqarfinni tamani alapernaarsuinermut ataqatigiissaarisooq toqqarne-qas-saaq. Siunnersuutigineqarpoq piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliusut paasissutissanik nassuiaa-ti-nillu APNN-imut tunniussaqaartarnissamut akisussaasuussasut aamma inuussutissarsiornermut siunnersortit paasissutissanik nassuiaatinillu kommunit tunniussisarnermut akisussaasuussasut. Ilulissat illoqarfianni alapernaarsuinermut sulinermillu aqqissuussinermut akisussaasussamut tunngatillugu illoqarfimmi piniarnermut, aalisarnermut aallaaniarnermullu tunngassuteqartuni peqatigiiffiit assigiinngitsut sinniisaasa akornanni maannakkut suleqatigiinneq aallaaviussaaq. Paasissutissat katersorneqartarneranni kommunip inissisimanagera pingaaruteqarpoq taamatuttaaq immersuiffinnik Namminersorlutik Oqartussanut nassiussisarnermut tunngatillugu pingaarute-qar-lunissaaq. Nalunaaruteqarnissamut immersuiffissat pingaaruteqarput ajornanngitsumillu immersor-ne-qar-sinnaassallutik. Pingaaruteqarpoq suliniuteqartut immersuiffissat piniartunit, aalisartunit aallaaniartartunillu atorineqartartut pigineqareersut assiginik peqarnissaat, suliniuteqartullu immersuiffissanut pigineqareersunut periarfissaqarpat taakku assingusuutinniassavaat.

4. Kisitsinerit alapernaarsuinerillu

Alapernaarsueriaatsimi isumalluutinik uumassusilinnik uumasooqatigiinnik amerlanerusunik kisitsi-soqartarsinnaanngilaq, kisiannili paasissutissanik allanngoriartornernillu paasissutissiilluni ikiuutto-qartarsinnaalluni.

Uumasogatigiinnut angisuunut ikinnerusunut tunngatillugu immaqaa alapernaar-sueqataasut kisitsinernut toqqaannartumik ikiuuttarsinnaapput. Umimmannik kisitsisoqarsinnaanera sivisuumik oqallisigineqarpoq aamma najukkani alapernaarsueqataasut najukkat qanittuini uuma-sunik kisitsinernut ikiuuttarsinnaanerat, najukkani assigiinngitsuni umimmattassat sukkasuumik allanngortinneqartarsinnaammata. Taamaammata siunnersuutigineqarpoq nunaqarfiup Ikamiut Akun-naap eqqaaniittup sulinermut peqataalersinneqarnissaa, tamaanimi umimmaat amerlisimammata arlaatigut kisitsisoqarneratigut pisassiissutit allanngortinneqarsinnaallutik. Ikamiut Akunnaarlu ataatsimut nunaqarfimmi aqutsisoqarput.

5. Periaatsit

Periaasissat misissorneqarput oqallisigineqarlutillu. Immersuiffissalerluni /angallatini allattaavi-ler-luni periaaseq. Oqallisigineqarpoq taamatut periaaseqarnissaq qanoq pitsaanerpaamik atorineqarsin-naanersoq. Misilittagallit peqataanissaat pisariaqarpoq. Sumiiffinnik normulersuineq sumiiffiup allaaserineqarneranut atorineqarsinnaavoq. Immersuiffissat piniartunit aalisartunillu atorineqar-tareersut atorineqartariaqarput. Taamaattoq erseqqissarneqartariaqarpoq immersuiffissani nammineq oqaatigiumasat inissaqartariaqarmata, uumasunut tunngasunik takusaannaat pinnagit. Tamaaniuku najugallit qanoq paasinninnerat tunngavilersuutigissallugu pingaaruteqartoq, paasissutissat ingerla-teqqitassat kisiisa pinnagit. Assilisanik uppersaasiussat takusanut tunngavilersuutitut atorineqar-sinnaapput pisullu ilaanni sumiiffinnik aalajangersimasunik aalaakkaasunik assiliisaruni, taakku piffissap ingerlanerani allanngoriartornerat takusinnaajumallugu (assersuutigalugu nunap neri-niarfigineqarpallaanera/ tuttunut tunngatillugu, innat appat ineqarfii). Alapernaarsue-qatigiit-tarnermik periaaseqarneq takusat oqallisigineqartarnissaannut aamma alapernaarsueqatit takusaasa uppersarneqartarnissaannut, allanngoriartornerit oqallisigineqartarnissaannut ataatsimoorlunilu nassuiaasiortarnissanut pingaaruteqarpoq. Alapernaarsueqatigiinukua takusanik eqikkaaneriniq ataatsimoorlutillu nassuiaataannik paasissutissat kommuninut aamma Namminersorlutik Oqartus-sanut ingerlateqqinneqartartussat.

6. Nunaqarfiit / illoqarfiit ilisarnaataat

Akunnaaq, 100 missaannik inulik, piniartut 20 missaat, taakku ilarpaalui peqataarusupput aammat-taaq suliffiup avataatigut piniarniartartut soqutiginnipput. Ikinnerpaamik inuit tallimat soqutiginnip-put. Isumalluutit: imeqqutaalarpasuit, umimmaat, arferit, puisit, aalisakkat, piniagassarpas-sua-qarpoq timmiarpasuaqarluni. Ukioq kaajallallugu isumalluutit, aalisakkat tuttullu, umimmaat pui-sillu. Najukkami piniartut peqatigiiffiannut 20 ilaasortaapput inuussutissarsiutigalugulu piniartut tamar-mik

peqatigiiffimmut tassunga ilaasortaapput. Piniarfiginnerpaat nunaqarfimmut qanittu-miipput kangerluullu qinnguani. Tuttut ungasinnerusumiipput arferit suli ungasinnerullutik. Ukiut tamaasa inuit pingasut sisamat makitsinikkut umimmattassinneqartarput. Imeqqutaalarpasuit manniinik mannissarniartarneq pillugu pisortat ingerlatsinerat allanngortillarumagaluarpaat taa-maalillutik piffissami sivikitsumi (sapaatit akunneranni, manniliulerneranni) mannissarniarsin-naalissagaluaramik.

Qaarsut, piniartut aalisartullu peqatigiiffinnut 20 ilaasortaapput, pingaartumik qulit soqutiginnipput ajornanngitsumik misiliinermut peqataatinneqarsinnaasut. Nunaqarfik 150-200-nik inoqarpoq. Uumasunik isumalluutit: arferit qalerallillu maannakkut ukiuunerani, aqissit ukiukkut (aqisser-niarneq aallunneqarluartarpoq), tuttut, puisit, saarullit, piniarnermi aalisarnermilu ukiuunerani qanoq sikuutiginera apeqqutaasarpog. Pisortat ingerlatsineranni ajornartorsiut nunaqarfimmiut erseqqissagaat tassaavoq isumaqaramik arferpassuaqartoq pisassiissutilli ikippallaarlutik. Arferit ammassattortuupput, taamaaligaangallu qalerallinniarneq ajornerulersarpoq.

Ilulissat, inuppassuit piniarnermut aalisarnermullu peqataasarput assigiinngitsorpasuartigut inuus-su-tissarsiutigalugu sunngiffimmilumi. KNAPP 100 sinnerlugit ilaasortaarpoq. Aalisartuupput, umiatsiaararsortut raajarniartullu sunngiffimmilu piniartartut peqatigiiffeqarlutik allanillu. Eqqar-saataavoq inuit marluk peqatigiiffinnit tamanit suliniummut peqataassasut peqatigiiffiillu ataatsi-miitinneqassapput kikkut ilaanissaat oqallisigitinniarlugu. Pingaaruteqarportaaq raajarniarlutik ungasissuliartartut peqataassinneqarnissaat. Isumalluutit: arferit angisuut, puiserpassuit, tuttut nunarujussuarmi, umimmaat, aqissit, timmissat naluusillit, aalisakkat, eqaloqarfiit allallu. Killiler-suinerit iluarsiivigineqartariaqarput uumasunik isumalluutit assigiinngitsut aqutarilersin-naajumallugit, taamaaliornikkummi uumasut amerliartulersinnaammata. Qeqertarsuup Tunua tamarmi piniarfiullunilu aalisarfiuvoq. Saqqaq piniartut aalisartullu nunaqarfigaat.